

TEHNOLOGIJA UPRAVLJANJA PODATKOV

UČNI NAČRT PREDMETA/COURSE SYLLABUS

Predmet:	TEHNOLOGIJA UPRAVLJANJA PODATKOV
Course title:	DATA MANAGEMENT TECHNOLOGIES
Članica nosilka/UL	
Member:	

Študijski programi in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semestri	Izbirnost
Upravna informatika, prva stopnja, univerzitetni	Upravna informatika (študijski program)	3. letnik	1. semester	obvezen

Univerzitetna koda predmeta/University course code:	0045586
Koda učne enote na članici/UL Member course code:	0681

Predavanja /Lectures	Seminar /Seminar	Vaje /Tutorials	Klinične vaje /Clinical tutorials	Druge oblike študija /Other forms of study	Samostojno delo /Individual student work	ECTS
45	10	20	0	0	105	6

Nosilec predmeta/Lecturer: Matjaž Kukar

Vrsta predmeta/Course type: obvezni/core

Jeziki/Languages:

Predavanja/Lectures:	Slovenščina
Vaje/Tutorial:	Slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

--	--

Prerequisites:

Vsebina:

Predavanja obsegajo dva tematska sklopa:
Eksterni vidiki obvladovanja podatkov:

1. Podatkovne baze in podatkovna skladišča
2. Načrtovanje podatkovnih baz
  - Konceptualno, logično in fizično načrtovanje
  - Normalizacija relacij
  - Optimizacija performans
3. Načrtovanje podatkovnih skladišč
  - Namen in načrtovanje podatkovnih skladišč
  - Zagotavljanje kvalitete shranjenih podatkov
  - Pristopi k analizi shranjenih podatkov
4. Načrtovanje nerelacijskih podatkovnih baz
  - Nerelacijsko modeliranje podatkov

Interni vidiki obvladovanja podatkov:

1. Zagotavljanje dostopnosti in konsistentnosti podatkov
  - Upravljanje sočasnosti dostopa do podatkovne baze

Content (Syllabus outline):

Course topics:
External data management:

1. Databases and data warehouses
2. Database design:
  - conceptual, logical and physical design
  - advanced normalization,
  - performance optimization
3. Data warehouse design:
  - design methodologies,
  - data quality assurance,
  - data analysis
4. Non-relational database design (NoSQL)
  - Non-relational data modeling

Internal data management:

1. Assuring availability and consistency of stored data:
  - concurrent data access,
  - data archival and recovery

<ul style="list-style-type: none"> • Varovanje in obnavljanje podatkovne baze • Porazdeljeni in vzporedni podatkovni sistemi <p>2. Optimizacija in evalvacija poizvedb</p> <ul style="list-style-type: none"> • Načrtovanje izvajanja poizvedb • Vrednotenje zahtevnosti osnovnih operacij • Alternativne strategije izvajanja poizvedb <p>3. Upravljanje delno strukturiranih in nestrukturiranih podatkov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sodobni nerelacijski podatkovni sistemi • Delo s prostorskimi in časovnimi podatki • Delo z drugimi delno strukturiranimi ali nestrukturiranimi podatki (tekst, zvok, slika, sekvence, JSON, XML) <p>Vaje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Seznaniti se s tipičnimi problemi pri obvladovanju podatkov in s prostopi za reševanje le-teh. 2. Spoznati in obvladati orodja za načrtovanje in uporabo podatkovnih baz. 3. Obvladati uporabo produktov teh orodij v praktičnih primerih (v obliki seminarske naloge). <p>Pri vajah se študenti seznanijo z orodji za obvladovanje podatkov (predvsem načrtovanje) in jih v okviru svojih domačih nalog samostojno uporabijo v praktičnih primerih. Rezultate domačih nalog predstavijo v obliki seminarjev.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • distributed and parallel databases <p>2. Query evaluation and optimization:</p> <ul style="list-style-type: none"> • query execution planning, • estimating the costs of basic operations, • alternative plan considerations <p>3. Management of semi-structured and unstructured data types:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modern non-relational database systems • spatial and temporal data, • other semi-structured data (audio, video, images, sequences, JSON, XML) <p>Tutorial topics:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Recognize typical data management problems and approaches for solving them 2. Get to know various tools for database design and utilization, and use them in practical problems. 3. Using the products of aforementioned tools for a practical database implementation (in terms of a substantial project) <p>Through the tutorial students get familiar with various data management tools and use them - in course of their projects – as a part of a practical problem solution. The final part of the project is a public presentation of the assigned problem, its solution and results.</p>
---	--

Temeljna literatura in viri/Readings:

<ol style="list-style-type: none"> 1. T. M. Connolly, C. E. Begg: Database Systems: A Practical Approach to Design, Implementation and Management, 6th edition, Pearson, 2015. 2. S. Sumathi, S. Esakkirajan: Fundamentals of Relational Database Management Systems, Springer, 2007. 3. R. Ramakrishnan, J. Gehrke: Database Management Systems, 3rd edition, McGraw-Hill, 2002. 4. I. Robinson, J. Webber, E. Eifrem: Graph Databases, O'Reilly, 2016. 5. Seven Databases in Seven Weeks: A Guide to Modern Databases and the NoSQL Movement, 2nd edition, Pragmatic Bookshelf, 2018

Cilji in kompetence:

<p>Cilj predmeta je študentom računalništva in informatike predstaviti principe in pristope za upravljanje podatkov z dveh vidikov: zunanjega, s poudarkom na primernem načrtovanju in pripravi, ter notranjega, s poudarkom na tehnologijah znotraj podatkovnih baz.</p> <p>Splošne kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sposobnost kritičnega mišljenja • razvoj sposobnosti kritičnega, analitičnega in sintetičnega mišljenja • sposobnost definiranja, razumevanja in reševanja strokovnih izzivov na področju računalništva in informatike • Skladnost z varnostnimi, funkcionalnimi, ekonomskimi in okoljskimi vodili. • sposobnost samostojne uporabe pridobljenega znanja pri reševanju tehničnih in znanstvenih 	<p>Objectives and competences:</p> <p>The main course objective is to present principles and approaches to data management from two points of view: external, focusing on proper database/data warehouse design and data preparation, and internal, focusing on intrinsic key database technologies.</p> <p>General competences:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ability of critical thinking • developing skills in critical, analytical and synthetic thinking • the ability to define, understand and solve creative professional challenges in • computer and information science • compliance with security, functional, economic and environmental principles • the ability to apply acquired knowledge in independent work for solving technical and scientific problems in computer and information science; the ability to upgrade acquired knowledge
--	--

<p>izzivov na področju računalništva in informatike; sposobnost nadgradnje pridobljenega znanja</p> <p>Predmetno specifične kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sposobnost razumevanja in uporabe znanja računalništva in informatike na drugih tehničnih in relevantnih področjih (ekonomija, organizacijske vede ipd.); • praktična znanja in veščine na področju strojne opreme, programske opreme in informacijskih tehnologij, ki so nujna za uspešno delo na področju računalništva in informatike • sposobnost samostojne izvedbe manj zahtevnih in zahtevnih inženirskih in organizacijskih opravil na določenih ozkih področjih in neodvisnega reševanja določenih dobro opredeljenih opravil na področju računalništva in informatike 	<p>Subject specific competences:</p> <ul style="list-style-type: none"> • the ability to understand and apply computer and information science knowledge to other technical and relevant fields (economics, organisational science, etc) • practical knowledge and skills of computer hardware, software and information technology necessary for successful professional work in computer and information science • the ability to independently perform both less demanding and complex engineering and organisational tasks in certain narrow areas and independently solve specific well-defined tasks in computer and information science
--	---

<p>Predvideni študijski rezultati:</p> <p>Po uspešno zaključenem predmetu bodo študenti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporabiti tehnologije upravljanja s podatki na raznolikih problemskih domenah - razlikovati med principi in pristopi za reševanje podatkovnih problemov - razlikovati in primerno uporabiti transakcijske sisteme in podatkovna skladišča - razlikovati koncepte in uporabljati tehnologije s področij sodobnih nerelacijskih (NoSQL) podatkovnih sistemov - uporabljati pridobljenih znanj in orodij za obvladovanje podatkov v inženirskem in raziskovalnem delu - samostojno uporabljati metode načrtovanja, obvladovanja, hranjenja in osnovne analize različnih vrst podatkov - neposrednega ali posrednega povezovanja tehnologij upravljanja podatkov z drugimi sistemi s področij poslovne inteligence, spletnih storitev in inteligentnih sistemov 	<p>Intended learning outcomes:</p> <p>After successful course completion students will be able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilize data management technologies in diverse problem domains - differentiate between principles and approaches for solving data management problems - understand the differences between transactional databases and data warehouses and appropriately utilize them - understand the concepts behind modern nonrelational (NoSQL) databases, and utilize them when appropriate - utilize data management technologies in general engineering and research work - competently use methods and techniques for database planning, data management, storage, and basic data analytics - directly or indirectly connect data management technologies with other relevant systems, such as business intelligence, web technologies, and intelligent systems.
--	---

<p>Metode poučevanja in učenja:</p> <p>Predavanja in seminarjski način dela pri domačih nalogah. Poseben poudarek je na sprotnem študiju in na skupinskem delu pri domačih nalogah in seminarjih.</p>	<p>Learning and teaching methods:</p> <p>Lectures, homework and project work with explicit focus on simultaneous studies (for homeworks) and teamwork (for projects).</p>
--	--

Načini ocenjevanja:	Delež/Weight	Assessment:
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt): Sprotno preverjanje (domače naloge, kolokviji in projektno delo).	60,00 %	Type (examination, oral, coursework, project): Continuing (homework, midterm exams, project work).
Končno preverjanje (pisni in ustni izpit) Ocene: 6-10 pozitivno, 1-5 negativno (v skladu s Statutom UL).	40,00 %	Final: (written and oral exam) Grading: 6-10 pass, 1-5 fail.

Reference nosilca/Lecturer's references:

1. KONONENKO, Igor, KUKAR, Matjaž. Machine learning and data mining: introduction to principles and algorithms. Chichester: Horwood Publishing, 2007.
2. PETELIN, Boris, KONONENKO, Igor, MALAČIČ, Vlado, KUKAR, Matjaž. Multi-level association rules and directed graphs for spatial data analysis. Expert syst. appl. [Print ed.], 2013, vol. 40, issue 12, 4957-4970.
3. KUKAR, Matjaž, KONONENKO, Igor, GROŠELJ, Ciril. Modern parameterization and explanation techniques in diagnostic decision support system: a case study in diagnostics of coronary artery disease. Artif. intell. med., Jun. 2011, vol. 52, no. 2, 77-90.
4. ŠAJN, Luka, KUKAR, Matjaž. Image processing and machine learning for fully automated probabilistic evaluation of medical images. Computer methods and programs in biomedicine, ISSN 0169-2607. [Print ed.], Dec. 2011, vol. 104, no. 3, 75-86.
5. KUKAR, Matjaž. Quality assessment of individual classifications in machine learning and data mining. Knowledge and information systems, 2006, vol. 9, no. 3

Celotna bibliografija je dostopna na SICRISu: <http://sicris.izum.si/search/rsr.aspx?lang=slv&id=8453>.